

Ecologische inventarisatie 'Wester Es 48'

KADER

Om de uitvoerbaarheid van onderhavig project te toetsen, is een ecologische inventarisatie van de natuurwaarden uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of een vooronderzoek in het kader van de Flora- en faunawet (Ffw), een Voortoets in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbw 1998) of een analyse in het kader van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de inventarisatie op 14 december 2015 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs.

PLANGEBIED

Het plangebied bestaat uit het erf van Wester Es 48 gelegen ten westen van het dorp Appelscha. Op het erf staan een afgebrande boerderij en vijf schuren van diverse formaten. Verder zijn op het erf verharding, ruigtevegetatie, opgeslagen goederen en meerdere bomen aanwezig. De percelen rondom het erf bestaan uit weilanden en een schapenweide. Permanent oppervlaktewater is aanwezig in de vorm van een (te behouden) sloot. Men is voornemens alle bebouwing te amoveren en in het plangebied drie kavels met woningen te realiseren. Naar verwachting blijft het gros van de bomen gehandhaafd.

Impressie plangebied (14 december 2015)

Flora- en faunawet

Achter de Ffw staat het idee van de zorgplicht voor in het wild levende beschermde dieren en planten en hun leefomgeving. Beschermde soorten worden opgesomd in de 'lijsten beschermde inheemse planten- en diersoorten'. De Algemene Maatregel van Bestuur ex. artikel 75 van de Ffw van 23 februari 2005, kent een driedeling voor het beschermingsniveau van planten- en diersoorten, hierna te noemen: licht beschermd, middelzwaar beschermd en streng beschermd. De inheemse vogelsoorten hebben een afwijkend beschermingsregime; ze vallen zowel onder het middelzware als strenge beschermingsregime.

INVENTARISATIE

Tijdens het veldonderzoek zijn de gebouwen voor zover mogelijk van de binnenzijde en buitenzijde geïnspecteerd. De afgebrande woonboerderij en een stal, konden alleen via ramen van de binnenzijde worden bekeken.

Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna (NDFD) via Quickscanhulp.nl (© NDFD - quickscanhulp.nl 07-12-2015 09:52:07) blijkt dat uit het plangebied en omgeving diverse zwaardere beschermde planten- en diersoorten bekend zijn. Het betreft levendbarende hagedis, ringslang, heikikker, veenhooibeestje, noordse winterjuffer, enkele vleermuissoorten, grondgebonden zoogdieren, plantensoorten en broedvogelsoorten (met jaarrond beschermd nest). Naar verwachting komt het gros van deze soorten voor in het nabij gelegen Natura 2000-gebied Drents-Friese Wold & Leggelderveld. Indien van toepassing worden relevante soorten in onderstaande tekst betrokken.

In het plangebied zijn in de groenstructuren plantensoorten van voedselrijke omstandigheden zoals grote brandnetel, zevenblad, hondsdraf, klimop, zomereik, ruwe berk, paardenkastanje en esdoorn aangetroffen. In de weilanden zijn soorten als kruipende boterbloem, witte klaver, smalle weegbree, gewone paardenbloem, Engels raaigras, kropaar en pitrus aangetroffen. Dit zijn soorten van storingsmilieus en voedselrijke omstandigheden. Gezien de terreingesteldheid worden beschermde plantensoorten niet in het plangebied verwacht.

In de bebouwing in het plangebied zijn geen uitwerpselen en vraatsporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van vleermuizen. Daarnaast is de bebouwing niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Zo zijn geen spouwmuren aanwezig en is er geen ruimte om weg te kruipen onder de dakbedekking. Tevens zijn in de bomen geen potentiële vleermuisverblijfplaatsen (zoals holten en scheuren) aangetroffen. Het plangebied wordt mogelijk wel door enkele vleermuizen (bijvoorbeeld gewone dwergvleermuis) als foerageergebied gebruikt.

Op de schoorsteen van de woonboerderij is een nest van ooievaar aanwezig (zie ook de linker foto op voorgaande pagina). Uit verspreidingsgegevens blijkt dat dit nest in gebruik is door ooievaar. Nesten van ooievaar zijn jaarrond beschermd ook als deze tijdelijk (zoals buiten het broedseizoen) niet in gebruik zijn. Aanwijzingen (bijvoorbeeld nesten, braakballen, vraatsporen) die duiden op de aanwezigheid van andere broedvogels met jaarrond beschermde nestenplaatsen (zoals kerkuil, buizerd en huismus) zijn niet in het plangebied aangetroffen en/of te verwachten. In de groenstructuren zijn wel meer algemeen voorkomende broedvogels zoals vink, winterkoning, houtduif en merel te broedend te verwachten.

In het plangebied zijn verder hooguit enkele licht beschermde diersoorten zoals egel, haas, bosmuis, rosse woelmuis, veldmuis, huisspitsmuis, gewone pad en bruine kikker te verwachten.

TOETSING

In het plangebied is een nest van ooievaar aangetroffen. Ooievaar is een soort waarvan de nestplaats jaarrond beschermd is. Als gevolg van de beoogde plannen zal het nest van ooievaar worden verstoord en verwijderd (artikel 11

en 12 van de Ffw). Hiervoor is nodig een ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen.

Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd kunnen in gebruik zijnde nesten van algemene broedvogels worden verstoord. Het is verboden nesten van vogels (indien nog in functie) te verstoren of te vernietigen (artikel 11 en 12 van de Ffw). Om verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen te voorkomen dient bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden daarom voldoende rekening te worden gehouden met het broedseizoen of dient voorafgaand aan de werkzaamheden te worden vastgesteld dat geen broedgevallen aanwezig zijn. De Ffw kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het is van belang of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Als gevolg van de ruimtelijke ontwikkelingen kunnen verblijfplaatsen van enkele licht beschermde amfibie- en/of zoogdiersoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De aanwezige licht beschermde soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Flora- en faunawet. Als gevolg van de ontwikkelingen verandert het plangebied niet van waarde als foerageergebied voor vleermuizen.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Natuurbeschermingswet 1998 en de provinciale structuurvisie en verordening.

NATUURBESCHERMINGSWET 1998

In de Nbw 1998 is de bescherming van specifieke (natuur)gebieden geregeld. Onder de Nbw 1998 worden drie typen gebieden aangewezen en beschermd: Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en Wetlands. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Nbw 1998 een externe werking kent.

ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR

De Ecologische Hoofdstructuur (dat tegenwoordig ook Natuurnetwerk Nederland wordt genoemd) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van de provinciale EHS is voor de provincie Fryslân uitgewerkt in het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 (provinciaal ruimtelijk natuurbeleid).

NATUUR BUITEN DE EHS

Vanuit het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 wordt buiten de EHS-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de

bescherming van bestaande natuurgebieden en natuurwaarden in agrarisch gebied.

INVENTARISATIE

Het plangebied ligt niet in of grenst niet aan een beschermd gebied in het kader van de Nbw 1998 en de gronden zijn niet aangewezen als EHS of natuur buiten de EHS. De afstand van het plangebied tot het dichtstbijzijnde gebied uit de Nbw 1998 is ruim 400 meter. Dit betreft Natura 2000-gebied Drents-Friese Wold & Leggelderveld. Het meest nabij gelegen beschermde gebied in het kader van de EHS ligt op een afstand van ruim 100 meter van het plangebied. Natuur buiten de EHS (weidevogelgebied) ligt op een afstand van circa 20 kilometer van het plangebied. Het plangebied heeft geen belangrijke ecologische relaties met de beschermde gebieden.

TOETSING

Gezien de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden en de aard van het plan kunnen negatieve effecten op beschermde natuurgebieden in het kader van de Nbw 1998 en het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid op voorhand worden uitgesloten.

Conclusie

Uit de ecologische inventarisatie is naar voren gekomen dat een Voortoets in het kader van de Nbw 1998 of een analyse in het kader van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet noodzakelijk is. Voor uitvoering van het plan is geen vergunning op grond van de Nbw 1998 nodig. Het plan is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

Uit de ecologische inventarisatie komt verder naar voren dat in het kader van de Ffw wel een noodzaak bestaat voor het aanvragen van een ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet voor het verwijderen/verstoren van een jaarrond beschermd nest van ooievaar. Verder dient bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te worden gehouden met nestelende vogels. Verstoring van broedgevallen (in gebruik zijnde nesten) van vogels dient te worden voorkomen.

Op basis van ervaring met eerdere projecten is het de verwachting dat een ontheffing voor ooievaar verkregen kan worden. Zo is in het plangebied ruimte aanwezig om maatregelen te nemen ten behoeve van ooievaar (zoals verplaatsen van het nest naar een locatie buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden). Op voorhand kan dan ook in redelijkheid worden gesteld dat natuurwet en -regelgeving de uitvoerbaarheid van het ruimtelijke plan naar verwachting niet in de weg staat.